

наприклад, композитні фібринові клеї та адгезиви, суміш фібриногену та тромбіну для утворення фібрину *in situ*, фібринова ватка (наприклад, TachSeal), фібринова ватка з апротиніном (наприклад, TachoComb), аутологічні плазмові герметики (наприклад, CryoSeal, Vivostat тощо) Фібрин є основним фізіологічним зшитим біополімерним компонентом згустку і тому він здатний до гемостазу, зупинки тромбоцитів та інших клітин крові, подальшої активації та посилення механізмів коагуляції; компонент тромбіну може посилювати перетворення фібриногену у фібрин на місці для посилення утворення згустку та механічної стабільності згустку; компоненти, такі як апротинін, можуть запобігати фібринолізу і, таким чином, підтримувати міцність згустку; матриця може також містити інші компоненти, такі як мікрОВОЛОКОННИЙ КОЛАГЕН, і т.д. для отримання додаткового ефекту.[9]

Висновок. Розглянувши різноманітні матеріали для зупинки кровотеч, можна зробити висновок, що вони всі є дієвими у сучасній медицині і це потрібно використовувати для створення нових засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Pierce A.M., Wiebkin O.W., Wilson D.F. J Oral Pathol. 1984. 13. 661 p.
2. Eur Surg / K.M. Lewis et al. 2013. 45. 213 p.
3. Hoekstra M.J., Hermans M.H., Richters C.D., Dutrieux R.P. J Wound Care. 2002. 11. 113 p.
4. Zimnitsky D.S., Yurkshtovich T.L., Bychkovsky P.M. J Polym Sci. Part A: Polym Chem. 2004. 42. 4785 p.
5. Roberts H.R., Hoffman M., Monroe D.M. Semin Thromb Hemost. 2006. 32. 32 p.
6. Hoffman M. J Thromb Thrombolysis. 2003. 16. 17 p.
7. Jenkins H.P., Senz E.H., Owen H.W., Jampolis R.W. J Am Med Assoc. 1946.132. 614 p.
8. Gegel B.T., Austin P.N., Johnson A.D. Amer. Assoc. Nurse Anesth. 2013. 81. 453 p.
9. Biomaterials and Advanced Technologies for Hemostatic Management of Bleeding / D.A. Hickman et al.

Table 1.

10. Gelatin-based hemostatic agents for medical and dental application at a glance: A narrative literature review/ N.I. Irfan et al.

11. Mohsen Mardani M.D., Hamid Reza Eftekharian M.D., Mahmood Naseri PhD. Seyed.

12. Hemostatic efficacy of composite polysaccharide powder (starch-chitosan) for emergency bleeding control: An animal model study/ M. Hashem Hosseini et al.

УДК 619:617.55-089.5:636.4

ПЕРКАНЮК В.М., магістрант

Науковий керівник – **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВІДКУШУВАННЯ ХВОСТІВ У ПОРОСЯТ: ПЕРЕБІГ ХВОРОБИ ТА ЙОГО ВИРІШЕННЯ

Відкушування хвостів у поросят досить часто реєструється і становить близько 2,5% від дослідженого поголів'я. Для його профілактики досить ефективним виявилось проведення каудотомії з використанням спеціального електричного приладу.

Ключові слова: поросята, відкушування хвостів, каудотомія.

Відкушування хвоста є однією з найактуальніших проблем у сучасному свинарстві. Це негативно впливає на добробут свиней, викликаючи болюче пошкодження тканин, утворення абсцесу, інфікування і навіть смерть у важких випадках повторне кусання [1]. Відкушування хвоста має значні фінансові наслідки. Існує багатофакторність такої поведінки: безліч різних стресорів може збільшити ризик укусу хвоста на рівні ферми, партії, загону чи окремої свині. Через це стратегії профілактики мають бути спрямовані на конкретний стресор, який викликав таку поведінку: немає «срібної кулі», яка б надійно усунула кусання хвоста за всіх обставини.

Традиційно купірування хвоста (каудотомія) використовувалося для досягнення помітного зменшення кусання хвоста. Регулярне купірування хвоста заборонено в ЄС з 2008

року [1]. На сьогоднішній день це не призвело до фактичного припинення практики. Фактично, у багатьох країнах ЄС >90% усім свиням досі проводять такі процедури. Однією з головних причин цього є те, що вирощування свиней з не купіруваними хвостами є менш прибутковим на даний момент. Практичний досвід країн, де купірування хвоста вже припинили свідчить про те, що це тривалий процес. Двадцять відсотків додаткових свиней з пошкодженням хвоста є очевидним занепокоєнням щодо добробуту, не лише через біль від укусів і поранень, але також тому, що рани на хвості можуть служити воротами для інфекції.

Ефективні стратегії зменшення кусання хвоста включають: покращення стану здоров'я, генетичний відбір, уникнення переривання режиму годівлі, зменшення кількості свиней на загін, ферму, високі коливання температури, зменшення аміаку, зменшення швидкості руху повітря, наявність потрібного виду збагачення навколишнього середовища в достатній кількості (дерев'яні колоди, мотузки, солома, сіно, силос, тканина, платформи та стіни показали ефективність) [2]. Збагачення можна застосовувати профілактично, але також можна використовувати ефективно після появи перших ознак пошкодження хвоста, щоб уникнути ескалації спалах. Це дозволяє цілеспрямовано застосовувати збагачення (або інше втручання стратегії) тим групам свиней, які цього найбільше потребують. Щоб були ефективними такі стратегії потрібне ретельне спостереження за пошкодженням хвоста або поведінкою свиней, щоб вчасно втрутитися. Збільшення кількості свиней, які тримають хвіст, є ранньою ознакою спалаху кусання хвоста [3].

Тому, метою нашої роботи було вивчити поширення кусання хвоста у поросят та розробити ефективні методи профілактики. Досліди виконували в 22 клітках (близько 1100 голів) у свиней на відгодівлі. При цьому у трьох з них, виявлено відкушування хвостів протягом 1 місяця експерименту, при цьому було вражено 28 голів, що становило 2,5 %. За дослідження ран хвостів у поросят нами встановлено, що частина з них була повністю загоєна шкіра неушкоджена без струпа (5 %); неушкоджена шкіра з тонким світлим струпом (10 %); з повністю сформованим струпом (більш коричневого кольору) з тонкою і горбистою грануляцією (13 %); частково розкритий товстий темний струп із засохлою чорною кров'ю (18 %); відкрита рана з наявністю старішої темно-червоної крові (27 %) та відкрита рана зі свіжою червоною кров'ю, при цьому може бути видно кістка (27 %) (рис. 1-6).

Для профілактики канібалізму ми виконували каудотомію використовуючи спеціальний електричний прилад. При цьому його спіраль розжарювали до червоного кольору і відступаючи від коріння хвоста 1,5–2 см ампутують його. Для цього у приладі є спеціальна ручка, натискуючи на неї і виконується дана маніпуляція. Її утримають у робочому положенні протягом 10 секунд до появи темно-бурого струпу. У післяопераційний період ускладнень будь-якого характеру нами не було зареєстровано. Профілактика кровотечі проводилася термічним способом шляхом впливу на судини хвоста високої температури. Післяопераційна рана характеризувалася утворенням струпу. За таким типом і проходило її загоєння рани. Після проведення цієї операції нами було зареєстрована відкушування хвоста лише в одній тварини.

Отже, відкушування хвостів у поросят досить часто реєструється і становить близько 2,5 відсотків від дослідженого поголів'я. Для його профілактики досить ефективним виявилось проведення каудотомії з використанням спеціального електричного приладу.

Рис. 1. Повністю загоєна неушкоджена шкіра без струпа.

Рис. 2. Неушкоджена шкіра з тонким світлим струпом.

Рис. 3. Повністю сформованим струпом (більш коричневого кольору) з тонкою і горбистою грануляцією.

Рис. 4. Частково розкритий товстий темний струп із засохлою чорною кров'ю.

Рис. 5. Відкрита рана з наявністю старшої темно-червоної крові.

Рис. 6. Відкрита рана зі свіжою червоною кров'ю, при цьому може бути видно кістка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bracke M.V.M. Chains as proper enrichment for intensively-farmed pigs? *Advances in Pig Welfare*. Elsevier Ltd. 2017. DOI:10.1016/B978-0-08-101012-9.00005-8.
2. Sandercock D.A., Smith S.H., Di Giminiani P., Edwards S.A. Histopathological characterization of tail injury and traumatic neuroma development after tail docking in piglets. *J. Comp. Pathol.* 2016. 155. P. 40–49. DOI:10.1016/j.jcpa.2016.05.003.
3. Sutherland M. Welfare implications of invasive piglet husbandry procedures, methods of alleviation and alternatives: a review. *N. Z. Vet. J.* 2015. 63. P. 52–57. DOI:10.1080/00480169.2014.961990.

УДК:636.8.09:616-089.5-031.81/.314

СЕРДЮК О.О., магістрант

Науковий керівник – ШЕВЧЕНКО С.М., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОРІВНЯННЯ РІЗНИХ СХЕМ АНЕСТЕЗІЇ ЗА ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ У ВЕТЕРИНАРНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ

Дрібним домашнім тваринам більшість маніпуляцій у ротовій порожнині проводять переважно під загальною анестезією для мінімізації стресу при виконанні неінвазивних маніпуляцій (УЗ чистка зубів, дентальний рентген) і тотального знеболення при інвазивних операціях у ротовій порожнині (видалення зубів, виправлення прикусу, пломбування/протезування зубів тощо). Клініко-експериментально встановлено, що включення в схему анестезіологічного забезпечення внутрішньовенної інфузії з постійною швидкістю р-ну кетаміну з лідокаїном характеризується доброю керованістю, зменшенням негативного впливу на життєвоважливі системи організму, адекватною аналгезією і швидшим відновленням тварини у післяопераційний період.

Ключові слова: коти, анестезіологічне забезпечення, гінгівостоматит.